

Nr 584

Av herr Hedlund m. fl., om utredning rörande personlig frivillig tilläggs pensionering.

(Lika lydande med motion nr 498 i Första kammaren)

Vår meningsriktning har vid pensionsfrågans behandling hävdats att pensionering enligt den personliga frivilliglinjens principer är den bästa lösningen. Denna linje innebär att samhället skall svara för en god och lika grundtrygghet för åldringar och för dem som till följd av familjeförsörjarens frånfälle eller förlust av arbetsförmågan inte själva har möjligheter till skäligen försörjning. Däremot skall samhället inte utöver grundskyddet föreskriva hur den enskilde skall disponera sina inkomster mellan olika ändamål och mellan de aktiva och passiva åren, utan stimulera till frivilligt trygghetssparande och annan omtanke för framtiden.

Trots att folkomröstningen 1957 inte medförde majoritet för en obligatorisk tilläggs pensionering har en sådan, ATP, genomförts. Konsekvenserna härav för dem som obligatoriskt tillhör pensionssystemet behandlas i annan av oss väckt motion till vilken vi hänvisar. Vissa grupper — företagare och fria yrkesutövare — äger rätt att utträda ur den obligatoriska tilläggs pensioneringen. Skall denna rätt få mening och reellt innehåll fordras givetvis att pensionering på annat sätt kan ske på villkor som i fråga om beskattning, värdesäkring m. m. är jämställda med den obligatoriska tilläggs pensioneringens. Därför måste skyndsamt tillskapas anordningar för underlättande av personligt frivillig tilläggs pensionering.

En sådan pensionering kan ske på olika sätt, t. ex. genom sparande i bank eller annan kreditinrättning, i obligationer, andelar och aktier, genom avsättning i eget hem, jordbruksfastighet eller annan fastighet, genom investering i jordbruk eller rörelse och genom tecknande av försäkring i någon form. Det är angeläget att sådant trygghetssparande får största möjliga omfattning. Möjligheterna till sådant trygghetssparande står i princip öppna för dem som har rätt att utträda ur ATP. Men som nämnts måste avsättningar till detta trygghetssparande kunna ske på villkor som är likvärdiga med dem som gäller för avgift till ATP. Främst gäller det att lösa beskattningsfrågan och värdesäkringsfrågan.

Vad frågan om värdesäkring beträffar pågår överväganden inom värdesäkringskommittén. Det synes därför lämpligt att kommittén genom tilläggsdirektiv får uppdrag att utreda formerna för värdesäkring vid personligt frivillig pensionering.

Personligt frivilligt trygghetssparande som sker på betryggande sätt måste i likhet med avgift till ATP vara skattefritt. Avsättningar bör alltså intill ett visst årligt maximibelopp få avdragas den taxerade inkomsten vid beskattningen. Att ett sådant förfarande skulle medföra en ökning av det personliga sparandet torde inte närmare behöva framhållas. Spörsmålen om främjande av det personliga sparandet har behandlats inom utredningen om sparstimulerande åtgärder. Utredningen har dock inte haft att utreda här berörda trygghetssparande. I en reservation till utredningens betänkande har emellertid den av utredningens ledamöter som tillhör vår meningsriktning berört grunddragen för hur man vid taxeringen kan konstatera omfattningen av personligt sparande i alla de former som är aktuella i detta sammanhang. Från sådan utgångspunkt bör det vara möjligt att lösa de skattetekniska frågorna vid en personlig frivillig pensionering, även om måhända andra metoder kan väljas. Förslag i detta hänseende bör kunna föreläggas riksdagen inom en nära framtid. Därest utredningen av värdesäkringsfrågan tar längre tid i anspråk, bör inte hinder föreligga att under tiden framlägga förslag avseende beskattningen.

Med hänvisning till ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och förslag senast till 1962 års vårriksdag angående anordningar för underlättande av personligt frivilligt tilläggs pensionering i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 26 januari 1961

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson
i Sundborn

Nils G. Hansson
i Skegrie